

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ
ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА
ІНСТИТУТ ТУРИЗМУ
Кафедра туризмознавства і туристичних
спеціалізацій**

КУРСОВІ РОБОТИ
з дисципліни
“УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ”:
вимоги до написання та оформлення.
Навчально-методичний посібник
для студентів спеціальності
7.050402 “Готельне господарство”

**Івано-Франківськ
2011**

УДК 658
ББК 72.4

Методичні рекомендації та тематика курсових робіт з дисципліни "Управління підприємством" для студентів за фаховим спрямуванням 7.050402 "Готельне господарство" / автор-упорядник В.В. Орлова – Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2011. – 43 с.

Розробник:

Орлова В.В. – кандидат економічних наук, доцент кафедри туризмознавства і туристичних спеціалізацій Інституту туризму Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Рецензенти:

Оришко С.П. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри туризмознавства та туристичних спеціалізацій Інституту туризму Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Мендела І.Я. – кандидат економічних наук, доцент кафедри готельно-ресторанної справи Інституту туризму Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Затверджено Вченою радою Інституту туризму Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Протокол № від «3» березня 2011 р.

ББК 72.4

© Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Згідно з навчальним планом студенти за фаховим спрямуванням 7.050402 „Готельне господарство” виконують курсову роботу з дисципліни „Управління підприємством”.

Виконання курсової роботи є формою контролю засвоєних студентами знань, яка дозволяє систематизувати та поглибити здобуті знання, творчо застосовувати їх у вирішенні конкретних завдань, розвинути навички самостійної роботи. Курсова робота - це самостійна дослідницька кваліфікаційна робота, що синтезує підсумок теоретичної підготовки з дисципліни „Управління підприємством”, і є формою контролю набутих у процесі навчання інтегрованих знань, умінь та навичок, які необхідні для виконання у майбутньому професійних обов'язків.

Методичні вказівки мають на меті надання допомоги студентам у виконанні самостійної роботи і містять основні вимоги, які висуваються до змісту та оформлення курсової роботи, організації виконання, порядку захисту та критеріїв оцінювання.

Працюючи над курсовою роботою, студент має засвоїти навички правильної постановки проблеми та обґрунтування її актуальності, формулювання мети і завдань дослідження, побудови логічного плану і оптимальної структури, роботи з літературними джерелами та статистичною інформацією, аналізу та оцінки різних аспектів діяльності організації в галузі індустрії гостинності, обґрунтування власних узагальнень, висновків і пропозицій, щодо шляхів покращення діяльності готельного підприємства. Підвищення рівня прибутковості, збільшення кількості продаж, удосконалення роботи з персоналом та інше.

Мета і завдання курсової роботи

Курсова робота повинна містити глибоке теоретичне осмислення актуальної проблеми, а також обґрунтований варіант практичного її розв'язання, виконаний на основі ретельно проведеного аналізу діяльності конкретної

організації-засобів розміщення. Курсова робота повинна містити постановку відповідної мети та завдань, методіку дослідження проблеми, отримані результати, їх аналіз та висновки.

Метою підготовки курсової роботи є поглиблення студентом теоретичних і практичних знань з дисципліни „Управління підприємством”, вироблення умінь застосовувати їх при вирішенні конкретних практичних завдань; глибоке осмислення професійної проблеми; комплексне оволодіння матеріалом, методами наукового дослідження; сприяння пошуку сучасних наукових досягнень у певній сфері та уміння їх самостійно застосовувати при вирішенні прикладних питань; визначення ступеня підготовки студента до практичного застосування теоретичних знань при розробці інноваційних пропозицій у галузі індустрії гостинності чи сферах ресторанного господарства та прийняття відповідних управлінських рішень.

Основними завданнями курсової роботи є:

- поглиблення та узагальнення теоретико-методичних засад з обраного напрямку дослідження;
- проведення всебічного вивчення практичного матеріалу;
- розробка та оцінка альтернативних підходів до вирішення визначених проблем;
- обґрунтування запропонованих рішень;
- підготовка доповіді та наочних матеріалів, що передають основний зміст роботи та пропозиції автора, з подальшим їх захистом.

Робота має демонструвати рівень фахової підготовленості її автора, а саме:

- ступінь оволодіння теоретичними засадами у сфері діяльності індустрії гостинності;
- вміння узагальнювати та аналізувати наукові джерела і фактичні, зокрема статистичні й адміністративні дані;
- уміння працювати з нормативно-правовими актами;
- здатність використовувати сучасні методики дослідження, напрацьовані у галузях знань (соціологія,

економіка, право, політологія, державне управління та ін.) та сучасні інформаційні технології;

- здатність до забезпечення інноваційної діяльності в процесі виконання своїх професійних (функціональних) обов'язків;

готовність здійснювати дії щодо розвитку (або сприяння розвитку) сфери індустрії гостинності.

Темою курсової роботи (предметом вивчення) є одна з актуальних проблем щодо організації діяльності суб'єктів підприємницької діяльності та обслуговування споживачів і надання послуг.

Курсова робота виконується на основі поглибленого вивчення чинного законодавства України з питань підприємницької діяльності, спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури, загальнодоступних джерел інформації (Internet, та інші), передового досвіду з проблем, які вивчаються, а також результатів проведених студентом власних досліджень у діяльності реальних підприємств готельного бізнесу.

Основні етапи виконання курсової роботи:

1. вибір теми і об'єкта дослідження;
2. опрацювання літературних джерел і складання плану;
3. узгодження плану з керівником та оформлення завдання;
4. збір і обробка фактичного матеріалу на базі реально діючого підприємства ;
5. аналіз матеріалів;
6. обґрунтування висновків та пропозицій;
7. написання тексту, оформлення курсової роботи;
8. подання і захист курсової роботи.

Керівництво курсовими роботами здійснюється викладачами, які проводять індивідуальне консультування студентів, допомагають скласти план і контролюють процес виконання робіт.

Виконана робота повинна відповідати таким **вимогам:**

1. містити поглиблений аналіз досліджуваної проблеми, її теоретичного змісту, аналізу досвіду вирішення проблемних питань з теми дослідження, діючий стан згаданої проблеми на підприємстві ;

2. містити розрахунки, виконані на ЕОМ;

3. містити пропозиції щодо вдосконалення організації виробництва та обслуговування на базовому підприємстві;

4. мати належне оформлення, тобто написані українською мовою або надруковані на ЕОМ;

5. бути надані керівнику в термін, передбачений графіком навчального процесу.

Слід мати на увазі, що курсова робота, яка не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, написана без дотримання затвердженого плану, а також не містить матеріалів конкретного дослідження проблеми у реальному підприємстві, до захисту не допускається і повертається на доопрацювання.

ВИБІР ТЕМИ ТА ОБ'ЄКТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Студент самостійно обирає тему роботи, яка пропонується в тематиці або рекомендує нову тему з точки зору своїх наукових інтересів і особистих нахилів. В процесі вибору теми роботи повинні бути враховані такі критерії, як її актуальність та відповідність профілю навчання студента. При виборі теми курсової роботи слід мати на увазі необхідність її виконання на матеріалах конкретного підприємства, на основі яких буде написана практична частина роботи. Це повинно бути підприємство будь-якої форми власності, яке є юридичною особою і має самостійну звітність. Діяльність цього підприємства повинна створювати можливість інформаційного забезпечення дослідження обраної проблеми.

Після вирішення питання про остаточне формування теми курсової роботи та об'єкту її написання, студент з керівником переходять до складання завдання на виконання курсової роботи.

Студент за погодженням з керівником може запропонувати власну тему з інших проблем

Обов'язками наукових керівників є:

— консультування студентів з питань вибору теми роботи, погодження плану, рекомендації спеціальної літератури;

— видача студентові завдання на курсову роботу із зазначенням термінів виконання кожного розділу;

— контроль за дотриманням студентом регламенту підготовки курсової роботи;

— контроль якості курсової роботи.

ОПРАЦЮВАННЯ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ І СКЛАДАННЯ ПЛАНУ

Відповідно до передбачуваної теми студент самостійно або за рекомендацією керівника добирає літературні джерела (книги, брошури, статті та ін.) й відповідні нормативні документи і складає проект плану, який обговорює з керівником. Список рекомендованої літератури наведений в даних рекомендаціях, який звичайно може бути доповнений. Студент має ґрунтовно ознайомитись з теоретичними засадами обраної теми на підставі аналізу літературних джерел, узагальнити існуючі підходи та обґрунтувати методичний фундамент своїх досліджень. Робота з літературними джерелами ведеться паралельно з дослідженнями на підприємстві

План має передбачувати питання, які розкривають зміст теми. Структура курсової роботи складається з:

1. **Вступ.**

2. **Розділ I** - дослідження теоретичних питань, методологічних засад, визначення та дослідження класифікаційних ознак та видів предмету дослідження, особливості його вивчення.

3. **Розділ II** - стисла характеристика об'єкту дослідження, дослідження обраної проблеми; аналізу діючого стану предмету дослідження, тощо.

4. **Розділ III** - пропозиції та рекомендації щодо удосконалення (оптимізації) предмету дослідження.

5. **Висновки.**

6. **Список використаних джерел.**

7. **Додатки.**

Орієнтовні варіанти планів курсових робіт, а також методичні рекомендації до виконання окремих розділів курсової роботи наведено в додатку 1.

ЗБІР І ОБРОБКА ФАКТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ

Курсову роботу з дисципліни „Управління підприємством” необхідно виконувати на фактичному матеріалі, що відображає діяльність реальної організації, яка є об'єктом вивчення.

Джерелом інформації є планові і фактичні показники господарської діяльності підприємств; статистична та бухгалтерська звітність; накази, розпорядження; результати спостереження за операціями, які здійснюються в процесі виробництва та обслуговування споживачів; опитування і обстежень та ін. Перелік форм звітності, які необхідно додати до курсової роботи, як першоджерела наведені в додатку 5.

Інформаційними джерелами можуть слугувати вітчизняні та закордонні видання, матеріали преси, спеціальні тематичні журналів тощо.

При обробці і аналізі інформації отриманої в результаті дослідження окремих процесів слід використовувати наявне стандартне (чи спеціальне) програмне забезпечення на ПЕОМ. Рекомендується також розробка власної програми (алгоритму) для спрощення трудомістких розрахунків у аналітичному чи рекомендаційному розділі.

НАПИСАННЯ ТЕКСТУ І ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Зібраний, опрацьований та систематизований матеріал студент розподіляє по окремих питаннях, послідовність викладення яких встановлено планом курсової роботи. Загальний обсяг роботи не повинен перевищувати 30-35 сторінок рукописного тексту на папері стандартного формату.

Курсову роботу необхідно оформлювати відповідно до державного стандарту України. З огляду на високі вимоги нормативних документів необхідно неухильно дотримуватися порядку подання текстового матеріалу, таблиць, формул та ілюстрацій, а також правил оформлення курсової роботи.

Назва курсової роботи повинна бути, по можливості, короткою, відповідати змісту тем з дисципліни „Управління підприємством” та суті вирішеної проблеми (завдання), вказувати на мету дослідження, його завершеність.

У курсовій роботі необхідно стисло, логічно й аргументовано викладати зміст і результати досліджень, уникати загальних слів, бездоказових тверджень, тавтології.

Робота має бути написана розбірливим почерком або надрукована на одному боці сторінок стандартного (A4) паперу з дотриманням стандартних полів (ліве-30мм, праве-10мм, верхнє-15мм, нижнє-15мм).

До загального обсягу не входять додатки.

Матеріали курсової роботи розміщують в такій послідовності:

- **Титульна сторінка** (додаток 2);
- **Бланк завдання** (заповнений та підписаний, додаток 3);

• **Зміст** подають на початку курсової роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), зокрема вступу, висновків до розділів, загальних висновків, додатків, списку використаної літератури та ін.

Зміст курсової роботи займає 1 сторінку. В ньому записуються назви всіх розділів і підрозділів (параграфів) із зазначенням початкових сторінок. Зміст роботи має відображати суть теми, її складність та логіку дослідження. Назви розділів і підрозділів повинні бути стислими і зрозумілими, літературно грамотними, тісно пов'язаними з назвою роботи, але не повторювати її.

•**Вступ** у обсязі 2-3 сторінок, в якому обґрунтовується актуальність і практичне значення теми, особливості вирішення проблемних питань в діяльності підприємств в сучасних умовах господарювання; зазначається мета та завдання роботи (спираючись на план); наводиться коротке представлення об'єкту дослідження; зазначаються використовувані методи та інформаційні джерела дослідження. Об'єкт і предмет дослідження співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Розкривається сутність теми, її значущість, підстави та вихідні дані для розроблення теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження, теоретична та практична значущість. Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми обґрунтовують актуальність і доцільність роботи.

Основна частина курсової роботи складається з розділів, підрозділів. Кожний розділ починають з нової сторінки. Основному тексту кожного розділу передують передмова з коротким описом вибраного напрямку й обґрунтуванням застосованих методів досліджень.

У кінці кожного розділу формулюють висновки.

Всі частини курсової роботи необхідно органічно пов'язати між собою: теоретичні та методичні положення мають бути відправними моментами для аналізу. Структура та зміст розділів визначаються метою і завданнями, конкретними потребами розробки тих чи інших питань теми для даного об'єкта (готельного підприємства, організації індустрії гостинності тощо). Кожний з розділів курсової роботи залежно від обсягу матеріалу, що викладається, може складатися з декількох параграфів (як правило, 2-4 параграфи).

• **У першому розділі курсової роботи** (теоретичному) розглядаються загальні теоретичні підходи до проблеми з використанням літературних джерел, є можливим порівняння різних точок зору, використання опублікованих статистичних даних із посиланням на джерела. Посилання оформлюються в кінці кожного абзацу у квадратних дужках, першою цифрою в яких є порядковий номер зі списку літератури, наведеного в кінці роботи, а друга цифра – номер сторінки звідки був запозичений вираз, визначення чи твердження.

Теоретичне обґрунтування, суть, значення, кваліфікаційні характеристики, історія та сучасні тенденції предмету дослідження, методичні підходи – викладаються якомога просто і стисло. Бажано ілюструвати текст графічними матеріалами – схемами, графіками, діаграмами тощо. Обсяг першого розділу – не більше 10 сторінок.

• **У другому розділі курсової роботи** (аналітичному – обсяг 10-12 ст.) необхідно загальну характеристику туристичної фірми (готельного господарства) а саме:

- назва фірми (готелю);
- юридична адреса;
- юридичний статус та форма власності;
- основні види діяльності (характеристика послуг, що надаються);
- ознайомитись і проаналізувати організаційну структуру фірми, вертикальні і горизонтальні зв'язки, функціональні обов'язки, розробити пропозиції щодо їх удосконалення;
- склад і структура матеріально-технічної бази, відсоток зносу, на скільки ефективно використовуються основні фонди і номерний фонд.

Подається опис, характеристика сучасного стану досліджуваної проблеми на об'єкті дослідження, ґрунтовний аналіз із використанням накопиченого фактичного матеріалу та із залученням усіх теоретичних знань та певного методологічного інструментарію.

Текст слід ілюструвати аналітичними таблицями на основі дійсних документів, копії яких подаються в додатках, які обов'язково супроводжуються стислим описом.

Усі аналітичні розрахунки, моделі, матеріали таблиць, графічні ілюстрації повинні супроводжуватися висновками, які дозволяють з'ясувати сутність управлінських процесів, що спостерігається в організації, їхні особливості і тенденції розвитку, поглиблений аналіз яких допомагає виявити невикористані резерви.

- **У третьому розділі роботи** (рекомендаційному – обсяг 10-12 ст.) повинні бути наведені пропозиції щодо вдосконалення діяльності організації у відповідності до напрямку дослідження: кожна з детальним обґрунтуванням, і як наслідок висновків з аналізу, який проведено у розділі 2, відштовхуючись від виявлених відхилень, проблем та недоліків.

- **Висновки** обсягом 3-4 сторінки містять стислі висновки по роботі та тезовий перелік пропозицій, наведених у третьому розділі.

- **Список використаних джерел** наводиться в кінці роботи і містить у алфавітному порядку перелік літературних джерел, які були використані в роботі. Послідовність наведених матеріалів наступна: законодавчі акти; нормативні відомчі документи; монографії, підручники, навчальні посібники; журнали і газети; іноземні (іншомовні) джерела (книги, рукописи тощо); сайти Internet.

При написанні курсової роботи студент повинен обов'язково посилатися на авторів і джерела, з яких запозичив матеріали, або окремі результати.

При посиланні або цитуванні використаної літератури необхідно дотримуватися абсолютної точності і відповідності тексту джерела.

На інформацію, що цитується, дається посилання, яке наводиться у квадратних дужках після відповідної фрази. В дужках ставлять порядковий номер джерела. Його назву наводять у списку літератури, який розміщується в кінці роботи.

Список літератури складається так: першим до списку вносяться Конституція України, закони України, укази Президента України, рішення та постанови Верховної Ради і Кабінету Міністрів України, виступи та доповіді державних діячів України, інструкції відповідних

відомств; далі література розміщується в алфавітному порядку.

При наведенні літературного джерела (книги, брошури) інформація подається за такою схемою:

Книги:

1. Бовыкин В.И. Новый менеджмент: управление предприятием на уровне высших стандартов теория и практика эффективного управления. / В.И. Бовыкин – М.: Экономика, 2005. – 368 с.

2. Васильченко В. С., Гриненко А. М., Грішнова О. А., Керб Л. П. Управління ТРУДОВИМ потенціалом. Навч. посіб. / В.С. Васильченко — К.: КНЕУ, 2005р. — 403 с. Тв.обкл.

3. Мунін Г.Б., Змійов А.О., Зінов'єв Г.О., Самарцев Є.В., Гаца О.О., Максимець К.П., Роглев Х. Й. Управління сучасним готельним комплексом: Навч. посіб./За редакцією члена – кор.. НАН України, д.е.н., професора Дорогунцова С.І. – К.: Ліра , 2005. – 520 с.

Матеріали конференцій, з'їздів:

Бабіна Н.І. Корпоративна культура як сфера менеджменту готельних підприємств / Н.І.Бабіна //Проблеми управління зовнішньоекономічною діяльністю в контексті регіональної економіки: збірник наукових праць Академії управління та інформаційних технологій «АРИУ»/За ред. Д-ра економ. наук П.Гудзя. — Бердянськ: АУІТ«АРИУ», 2006. — С. 115-117

Журнали:

Корольова К. «Взаємозв'язок мотивації і рівня професійних досягнень» / К. Корольова // Персонал. Журнал інтелектуальної еліти. - 2008р. – № 2 – с. 50-55.

• **Додатки** не входять до нумерації сторінок, містять нумерацію у правому верхньому куті, на кожен з них є посилання в тексті.

У додатки включають допоміжні матеріали. Кожний додаток починається з нової сторінки. У правому верхньому куті пишуть слово “додаток”. Якщо їх у звіті

більше ніж один, то вони нумеруються арабськими цифрами (без знака №), наприклад: Додаток 3.

Курсова робота подається у встановлений термін (не пізніше як за три дні до терміну зазначеного у плані навчання) викладачу-керівнику для перевірки, рецензування і допуску до захисту. Письмова рецензія керівника курсової роботи заноситься до спеціального бланку, який прикріплюється до роботи.

Розділи і окремі питання курсової роботи повинні бути чітко визначені, викладені в логічній послідовності і конкретизовані. Таблиці, ілюстративний матеріал, додатки повинні бути змістовні і оформлені відповідно до стандартів виконання письмових робіт у вищій школі.

Нумерацію сторінок, розділів, рисунків, таблиць, формул і т.п. подають арабськими цифрами без знаку № у верхньому правому куті. Першою сторінкою курсової роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок курсової роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Такі структурні частини курсової роботи, як зміст, вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкового номера.

Таблиці та ілюстративний матеріал, які розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше. Ілюстрації (графіки, діаграми тощо) позначають словом "Рис." і нумерують послідовно у межах розділу. Посилання на ілюстрації вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, "Рис. 2.1".

Кожна таблиця повинна мати назву, яка пишеться над таблицею симетрично до тексту. Слово "Таблиця" та безпосередньо її назва починається з великої літери. У кожній таблиці заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки - з маленьких, якщо вони складають єдине ціле.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті. Таблицю з великою кількістю рядків можна

перенести на іншу сторінку, при цьому не повторюючи назву, а вказуючи "Продовження табл."

На всі таблиці мають бути посилання в тексті, при цьому слово "Таблиця" пишуть скорочено, наприклад, "Табл. 2.3". У повторних посиланнях за текстом на таблиці треба зазначити "див. табл. 2.3".

ПОДАННЯ ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконана курсова робота на момент подання реєструється на кафедрі і передається на перевірку викладачу.

Перевіrivши курсову роботу і повертаючи роботу на кафедру, викладач пише рецензію і допускає(чи не допускає) роботу до захисту(про що робиться відповідний реєстраційний запис). У разі недотримання вимог до змісту та оформлення курсова робота повертається студенту на доопрацювання з відповідним фіксуванням у журналі реєстрації. У рецензії дається попередня оцінка, яка може мати такі форми:

- робота допускається до захисту і заслуговує оцінки “відмінно” (“добре” чи “задовільно”);
- робота допускається до захисту з умовою, що будуть усунені такі вади (на доопрацювання): (перечислюються);
- робота не допускається до захисту.

Якість виконаної роботи оцінюється за такими критеріями, як:

- ступінь розкриття теми;
- стиль і логіка викладення, ступінь самостійності написання тексту;
- науковий рівень;
- оформлення.

Студент повинен переробити роботу згідно з зауваженнями рецензента і подати її на повторне рецензування(з першою рецензією).

Курсова робота, яка допущена рецензентом до захисту, захищається згідно з графіком навчального процесу. Перед захистом слід ретельно прочитати рецензію, особливу увагу звернути на висловлені рецензентом зауваження і, якщо можливо, усунути зазначені недоліки.

Захист курсової роботи приймає комісія у складі не менше як двох викладачів. На захисті роботи студент коротко доповідає комісії сутність проведеного дослідження, дає оцінку отриманим результатам. Під час захисту студент має відповісти на запитання щодо змісту

та результатів курсової роботи. Відповіді слід давати коротко, мотивовано, змістовно.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Курсова робота оцінюється комісією за стобальною системою у такому співвідношенні:

50 балів - власне за роботу;

50 балів за доповідь студента про основні положення курсової роботи на захисті.

Кінцева оцінка одночасно залежить:

- від якості виконаної роботи та попередньої оцінки;
- від виступу студента на захисті;
- від відповідей на запитання щодо курсової;
- від відповідей на питання, що стосуються теми курсової роботи.

Шкала оцінювання виконання та захисту курсових робіт

Університетська	Національна		Шкала ЄКТС
90-100	5	відмінно	A
80-89	4	добре	B
70-79			C
60-69	3	задовільно	D
50-59			E
26-49	2	незадовільно	FX
1-25			F

Курсова робота обов'язково повинна відображати теоретико-практичні проблеми управління підприємств готельної індустрії. Це є необхідною умовою позитивного оцінювання курсової роботи. Разом із наявністю оригінальних матеріалів, результатів власних аналітичних досліджень та вміння робити логічні послідовні висновки, ознайомлення з додатковою літературою така робота може претендувати на 45-50 балів. Необхідною умовою при

цьому є дотримання порядку подання текстового матеріалу, таблиць, формул та ілюстрацій, а також правил оформлення курсової роботи. Назви розділів і підрозділів мають бути тісно пов'язані з назвою курсової роботи, але не повторюють її. У курсовій роботі стисло, логічно й аргументовано викладено зміст і результати досліджень по темі. У кінці кожного розділу сформульовано висновки.

Всі частини курсової роботи органічно пов'язані між собою. При написанні курсової роботи зроблено посилання на авторів і джерела, з яких запозичені матеріали або окремі результати.

35-44 бали ставиться коли студентом не дотримано всіх вимог щодо написання роботи та правил оформлення, порядку подання текстового матеріалу. Але тема курсової роботи в основному розкрита, зроблено посилання на джерела, з яких запозичені матеріали, сформульовано висновки.

У 25-34 бали оцінюється робота, у якій тема роботи висвітлена тільки теоретично, відсутні прикладні рекомендації, немає посилань на використані джерела, необґрунтовано зроблено висновки по результатах дослідження, робота виконана з порушенням вимог щодо написання такого виду робіт.

Менше 25 балів виставляється, коли студентом у роботі не витримано правил оформлення та написання робіт, тема не розкрита, немає посилань на авторів і джерела, не зроблено висновків по темі дослідження, робота не носить цілісного завершеного характеру.

При доповіді студента про основні положення курсової роботи визначається рівень знань студента, умінь творчо мислити, робити узагальнення, лаконічно висловлювати свої думки, наводити практичні приклади у контексті теми курсової роботи.

45-50 балів ставиться тоді, коли студент послідовно, логічно, зі знанням справи розкриває суть теми дослідження, робить узагальнення, ставить проблему по темі дослідження і пропонує шляхи її вирішення, робить відповідні висновки.

35-44 бали ставиться, коли студент допускає неточності у трактуванні проблеми дослідження, у

теоретичному узагальненні відчуває певні труднощі, не оперує конкретними прикладами.

25-34 бали ставиться, коли студент хоч і розкриває теоретично суть проблеми дослідження, але зв'язок із практикою відсутній, із його виступу не видно прикладного значення роботи.

Менше 25 балів оцінюється відповідь студента, коли він не вміє розкрити суть теоретичного змісту поданої проблеми, не орієнтується в основних положеннях курсової роботи.

Оцінка фіксується у відомості та заліковій книжці студента.

ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ з курсу „Управління підприємством”

1. Інформаційні та організаційні ресурси підприємств готельного бізнесу.
2. Управління та удосконалення організації роботи функціональних служб готельного підприємства.
3. Особливості зарубіжних технологій управління колективом
4. Суть методів аналізу, застосованих у плануванні й управлінні підприємств готельної сфери
5. Ефективність функції контролю у готельному бізнесі.
6. Організаційно-адміністративні методи управління готельним бізнесом
7. Добір управлінських кадрів і формування їх резерву
8. Соціально-психологічні методи управління готельним бізнесом
9. Умови ефективності структури управління підприємств готельного бізнесу
10. Прийняття, реалізація та контроль виконання рішень
11. Стилi прийняття управлінських рішень і ефективності їх виконання
12. Планування діяльності підприємств готельного бізнесу на основі аналізу факторів зовнішнього, безпосереднього і внутрішнього середовища
13. Зміст, види, принципи та процес здійснення контролю на підприємствах готельного бізнесу
14. Комунікаційні процеси на підприємстві
15. Прогнозування зміни прибутку й рентабельності на підприємствах готельного бізнесу
16. Економічні методи управління, їх значення і ефективність використання в готельному бізнесі
17. Система державного управління готельною індустрією
18. Удосконалення управління готельним комплексом
19. Імідж підприємства як фактор конкурентоспроможності.

20. Управлінський контроль в менеджменті підприємства в сфері індустрії гостинності
21. Франчайзинг як провідна форма управління в сфері індустрії гостинності
22. Стратегія і тактика управління підприємством готельної індустрії.
23. Управління якістю послуг підприємств готельної індустрії.
24. Стратегія інноваційного управління підприємства.
25. Організаційна структура підприємства.
26. Планування розвитку підприємств на основі результатів дослідження обсягів попиту і можливостей ринку
27. Прийняття, реалізація та контроль виконання рішень у готельному бізнесі
28. Інформаційні та організаційні ресурси підприємств готельного бізнесу
29. Добір управлінських кадрів готельного бізнесу і формування їх резерву
30. Умови ефективності структури управління підприємств готельного бізнесу
31. Організаційно-адміністративні методи управління готельним бізнесом
32. Аналіз внутрішнього середовища підприємств готельного бізнесу
33. Стратегічне планування і управління в готельному бізнесі
34. Кадровий потенціал підприємств готельного бізнесу
35. Мотивація розвитку підприємництва та нововведень на ринку товарів та послуг.
36. Стратегічне управління підприємством в умовах трансформації економіки України
37. Інвестиційна діяльність підприємств в сфері індустрії гостинності
38. Управління трудовими ресурсами підприємства в умовах формування ринкових відносин
39. Управління конкурентоспроможністю підприємства в сфері індустрії гостинності

40. Управління рекламною діяльністю підприємства в сфері індустрії гостинності.
41. Проблеми мотивації у менеджменті підприємства.
42. Розробка програми стимулювання працівників організації.
43. Прийняття управлінських рішень в плануванні оборотних коштів готельного підприємства.
44. Проблеми запобігання конфліктам на підприємстві.
45. Сучасні моделі і методи прийняття управлінських рішень
46. Внутрішнє середовище підприємства готельної індустрії.
47. Проблематика та основні завдання управління вітчизняних підприємств в сфері індустрії гостинності.
48. Управління приватним підприємством в умовах адаптації до ринку.
49. Управлінські рішення в організації: процеси підготовки і реалізації
50. Інформаційне забезпечення процесу управління на підприємстві в умовах становлення ринкових відносин.
51. Кадрове забезпечення підприємства та шляхи його поліпшення в умовах нових економічних відносин.
52. Виробнича інфраструктура підприємств готельної індустрії
53. Управління підприємства в кризових ситуаціях.
54. Управління ризикозахищеністю організації в умовах нових економічних відносин.
55. Оперативне управління підприємством в умовах адаптації до ринку.
56. Процес управління підприємством в умовах адаптації до ринку.
57. Система методів управління підприємством та вдосконалення їх на сучасному етапі.
58. Управлінський вплив на конфлікти.
59. Управлінське рішення в менеджменті підприємства в умовах невизначеності.
60. Оптимізація управлінських рішень в підприємстві.

ОРІЄНТОВНІ ПЛАНИ ОКРЕМИХ ТЕМ ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ЩОДО НАПИСАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ

Тема: Системний підхід до управління підприємством в сфері індустрії гостинності.

Вступ.

Розділ 1. Системний підхід в управлінні: суть, завдання і напрямки розвитку.

1.1. Суть системного підходу в управлінні підприємством в сфері індустрії гостинності.

1.2. Підприємство як відкрита система.

Розділ 2. Аналіз існуючої системи управління (назва підприємства).

2.1. Стисла характеристика (назва підприємства).

2.2. Аналіз взаємозв'язку керуючої і керованої системи підприємства.

Розділ 3. Шляхи удосконалення управління підприємством (назва підприємства).

Висновки.

Методичні вказівки.

У вступі необхідно обґрунтувати актуальність обраної теми, значення системного підходу в управлінні підприємством в сфері індустрії гостинності, визначити мету і завдання даної курсової роботи.

Розділ 1 являє собою теоретичний опис змісту концепції системного підходу до управління підприємством. Необхідно розкрити суть понять „система”, „відкрита система”, „керуюча підсистема”, „керована підсистема”, „фактори зовнішнього середовища”, „внутрішні змінні підприємства”, „рівень управління”, „функціональні зв'язки”, „лінійні зв'язки”.

У розділі 2 подається стисла характеристика досліджуваного підприємства (статутні дані), описується

організаційна структура управління підприємством, аналізуються основні показники діяльності (результати господарської діяльності за два попередні звітні періоди навести у вигляді узагальнюючої таблиці наведеної в додатку 3. Цей розділ також повинен містити характеристику існуючого стану керованої і керуючої підсистеми підприємства та містити аналіз взаємозв'язків між ними.

У розділі 3 обґрунтовуються рекомендації, пропозиції, шляхи вдосконалення та оптимізації управління соціальною, інформаційною, матеріально-технічною та фінансово-економічною підсистемою підприємства, вдосконалення організаційної структури підприємства (необхідно зобразити в графічному вигляді).

У висновках необхідно підбити підсумки проведеного дослідження, коротко наводяться найбільш важливі теоретичні положення, висновки аналізу керованої і керуючої підсистеми підприємства, а також основні напрямки запропонованих у розділі 3 вдосконалень.

У додатках подається бухгалтерська, статистична звітність підприємства, що досліджується.

Тема: Управління формуванням трудового колективу підприємства в умовах становлення ринкових відносин

Вступ.

Розділ I. Суть, значення управління персоналом у загальній системі управління підприємством.

1.1. Сутність, роль та ознаки трудового колективу.

1.2. Задачі та функції управління трудовим колективом.

1.3. Особливості та проблеми управління трудовим колективом в сучасних умовах.

Розділ II. Дослідження стану управління трудовим колективом (назва досліджуваного підприємства).

2.1. Аналіз методів управління трудовим колективом.

2.2. Виявлення особливостей впливу соціальних факторів на мотивацію трудового колективу.

2.3. Формування трудового колективу та його соціально-психологічного клімату.

Розділ III. Шляхи підвищення ефективності управління трудовим колективом.

3.1. Поліпшення соціально-психологічних умов праці колективу.

3.2. Удосконалення змісту, характеру організації та оплати праці трудового колективу.

Висновки

Список використаної літератури

Додатки

Методичні вказівки

У **вступі** обґрунтовується актуальність обраної теми, значення управління персоналом в загальній системі управління підприємством, визначається мета і завдання написання даної курсової роботи, конкретизуються обрані методи дослідження.

У **розділі I** необхідно дати визначення категорії „трудовий колектив”, визначити основні ознаки трудового колективу, етапи формування трудового колективу підприємства, задачі і функції управління трудовим

колективом, окреслити основні особливості та проблематику управління трудовим колективом в сучасних умовах господарювання.

У **розділі II** подається стисла характеристика досліджуваного підприємства, досліджується і описується організаційна структура підприємства, аналізуються основні економічні показники(результати господарської діяльності за 2 попередні періоди навести у вигляді узагальнюючої таблиці приведеної в додатку 4).В цьому розділі слід звернути особливу увагу на етапи формування трудового колективу досліджуваного підприємства, методи управління трудовим колективом підприємства, визначається вплив соціальних факторів на діяльність трудового колективу підприємства. Оскільки досліджується саме трудовий колектив підприємства доцільно в цьому розділі проаналізувати специфічні показники ,а саме – показники плинності кадрів та інші, продуктивності та дати характеристику структурі персоналу за різними ознаками.

У **розділі III** окреслюються основні шляхи підвищення ефективності управління трудовим колективом підприємства, поліпшення соціально-психологічних умов праці, вдосконалення механізму активізації і регуляції діяльності трудового колективу.

У **висновках** необхідно підбити підсумки проведеного дослідження, коротко наводячи найбільш важливі теоретичні положення, висновки аналізу та виявлені недоліки в управлінні трудовим колективом підприємства, що досліджується, а також основні напрямки запропонованих у розділі III вдосконалень.

У **додатках** подається установчі документи, штатний розпис і інша бухгалтерська, статистична звітність підприємства, що досліджується.

Тема: Система методів управління підприємством та вдосконалення їх на сучасному етапі

Вступ

Розділ I. Суть і значення методів управління в умовах ринку.

1.1. Поняття і види методів управління.

1.2. Механізм дії і значення методів управління підприємством туристичної індустрії.

Розділ II. Використання економічних, соціально-психологічних, організаційних і правових методів в управлінні (назва підприємства).

2.1. Стисла характеристика підприємства.

2.2. Аналіз використання методів управління на підприємстві (назва підприємства).

Розділ III. Шляхи активізації застосування методів менеджменту на (назва підприємства).

Висновки

Список використаної літератури

Додатки

Методичні вказівки

У **вступі** обґрунтовується актуальність обраної теми, значення та роль методів менеджменту в системі управління підприємством в умовах переходу до ринку, визначається мета і завдання даної курсової роботи, використовувані методи дослідження.

У **розділі I** розкривається зміст поняття методу управління, описується механізм дії економічних, соціально-психологічних, організаційних і правових методів управління.

У **розділі II** подається стисла характеристика підприємства, що досліджується, описується його організаційна структура, аналізуються основні економічні показники (результати господарської діяльності за 2 попередні періоди навести у вигляді узагальнюючої таблиці приведеної в додатку 4). На цьому етапі

здійснюється аналіз використання методів управління на досліджуваному підприємстві.

У **розділі III** подаються рекомендації та окреслюються шляхи активізації застосування методів управління на даному підприємстві.

У **висновках** необхідно підбити підсумки проведеного дослідження, коротко наводячи найбільш важливі теоретичні положення, висновки аналізу використання методів управління на досліджуваному підприємстві, а також окреслюються шляхи активізації їх використання на даному підприємстві.

У **додатках** подається установчі документи, бухгалтерська, статистична звітність підприємства, що досліджується.

Тема: Управлінське рішення в менеджменті підприємства в умовах невизначеності

Вступ

Розділ I. Рішення в процесі управління.

1.1. Системний підхід до вироблення та реалізації управлінського рішення.

1.2. Категорія невизначеності і її вплив на прийняття рішень.

Розділ II. Аналіз існуючого процесу прийняття рішень в досліджуваному підприємстві (назва підприємства).

2.1. Характеристика різновидів управлінських рішень, які приймаються на підприємстві.

2..2. Оцінювання стратегічних рішень, розроблених в умовах становлення ринку.

2.3. Ефективність поточних оперативних рішень в підприємстві.

Розділ III. Комплексне забезпечення процесу вироблення та прийняття рішень в досліджуваному підприємстві.

3.1. Виявлення суттєвих факторів невизначеності та прогнозування інтенсивності їх впливу на управлінські рішення.

3.2. Оптимізація окремих стратегічних та тактичних рішень.

Висновки

Список використаної літератури

Додатки

Методичні вказівки

У **вступі** обґрунтовується актуальність обраної теми, значення і місце управлінського рішення в системі управління підприємством в ринкових умовах господарювання, визначається мета і завдання написання курсової роботи, конкретизуються обрані методи дослідження.

У **розділі I** необхідно розкрити теоретичні аспекти прийняття управлінського рішення, охарактеризувати системний підхід до вироблення та прийняття управлінського рішення, необхідно дати визначення категорії невизначеності та визначити рівень її впливу на процес прийняття управлінського рішення.

У **розділі II** подається стисла характеристика досліджуваного підприємства, досліджується і описується організаційна структура підприємства, аналізуються основні економічні показники (результати господарської діяльності за 2 попередні періоди навести у вигляді узагальнюючої таблиці приведеної в додатку 4). В цьому розділі слід дати характеристику управлінських рішень, що приймаються на підприємстві, дати оцінку стратегічних рішень, що розроблені в умовах становлення ринку, а також оцінити ефективність поточних управлінських рішень в підприємстві.

У **розділі III** необхідно визначити суттєві фактори невизначеності та спрогнозувати рівень їх впливу на прийняття управлінських рішень, визначити можливості зменшення цього впливу, а також запропонувати шляхи оптимізації окремих стратегічних та тактичних рішень на підприємстві.

У **висновках** необхідно підбити підсумки проведеного дослідження, коротко наводячи найбільш важливі теоретичні положення, висновки аналізу та виявлені недоліки в процесі прийняття управлінських

рішень в підприємстві, що досліджується, а також основні напрямки запропонованих у розділі III вдосконалень.

У **додатках** подається установчі документи, інша бухгалтерська, статистична звітність підприємства, що досліджується.

Тема: Особливості управління товариством з обмеженою відповідальністю

Вступ

Розділ I. Господарські товариства як об'єкти управління.

1.1. Сутність господарських товариств, їх різновиди.

1.2. Створення господарських товариств з обмеженою відповідальністю.

Розділ II. Сучасний стан управління ТЗОВ.

2.1. Дослідження організаційної структури товариства.

2.2. Характеристика системи методів управління, що використовуються в ТЗОВ.

Розділ III. Шляхи вдосконалення управління ТЗОВ.

3.1. Рационалізація організаційної структури.

3.2. Удосконалення використання системи методів управління ТЗОВ.

Висновки

Список використаної літератури

Додатки

Методичні вказівки

У **вступі** обґрунтовується актуальність обраної теми, визначається роль і місце господарських товариств в економіці країни, особливості їх розвитку в нашій країні, визначається мета і завдання написання даної курсової роботи, конкретизуються обрані методи дослідження.

У **розділі I** визначаються теоретичні засади функціонування господарських товариств в ринковій економіці, визначаються їх різновиди, особливості функціонування різних видів господарських товариств. В цьому розділі необхідно дати характеристику особливостям створення товариств з обмеженою

відповідальністю, визначаються правові та економічні засади створення таких підприємств.

У **розділі II** подається стисла характеристика досліджуваного підприємства, досліджується і описується організаційна структура підприємства, аналізуються основні економічні показники(результати господарської діяльності за 2 попередні періоди навести у вигляді узагальнюючої таблиці приведеної в додатку 4). В цьому розділі подається характеристика системи методів управління (адміністративно-розпорядчих, економічних та соціально-психологічних),що використовуються на даному підприємстві, а також проводиться аналіз процесу прийняття рішень в товаристві, визначаються його основні недоліки та окреслюються шляхи їх ліквідації.

У **розділі III** визначаються шляхи вдосконалення організаційної структури підприємства, оптимізації процесу прийняття управлінських рішень в підприємстві та шляхи активізації використання методів управління ТзОВ.

У **висновках** необхідно підбити підсумки проведеного дослідження, коротко наводячи найбільш важливі теоретичні положення, висновки аналізу та виявлені недоліки в управлінні ТзОВ, що досліджується, а також основні напрямки запропонованих у розділі III вдосконалень.

У **додатках** подається установчі документи, бухгалтерська, статистична звітність підприємства, що досліджується.

Тема: Організаційна структура управління підприємством туристичної індустрії

Вступ

Розділ I. Значення організаційної структури управління в системі менеджменту підприємства.

1.1. Сутність організаційної структури управління, її роль та складові елементи.

1.2. Характеристика основних етапів проектування організаційної структури.

Розділ II. Аналіз існуючої організаційної структури управління (назва підприємства).

2.1. Стисла характеристика (назва підприємства).

2.2. Аналіз основних елементів організаційної структури (назва підприємства).

Розділ III. Оптимізація організаційної структури (назва підприємства).

Висновки

Список використаної літератури

Додатки

Методичні вказівки

У **вступі** обґрунтовується актуальність теми, взаємозв'язок організаційної структури з ефективністю діяльності підприємства, розглядаються основні тенденції розвитку в менеджменті закордонних підприємств, визначається мета і завдання даної курсової роботи, методи дослідження обраної проблеми.

У **розділі I** розкривається зміст понять „організаційна структура управління”, „департаментизація”, „рівень управління”, „лінійні і функціональні зв'язки”, визначаються основні принципи і вимоги до формування раціональної організаційної структури управління, характеризуються основні етапи процесу проектування організаційної структури управління підприємством.

У **розділі II** подається стисла характеристика підприємства, описується організаційна структура

управління підприємством, аналізуються основні економічні показники діяльності підприємства (результати господарської діяльності підприємства за 2 попередні звітні періоди навести у вигляді узагальнюючої таблиці, поданої в додатку 4), аналізується існуючий стан організаційної структури підприємства, взаємозв'язки між основними її елементами, конкретизуються недоліки.

У **розділі III** подаються рекомендації, пропозиції, шляхи вдосконалення організаційної структури управління підприємства та оптимізація взаємозв'язку між керуючою і керованою системами.

У **висновках** необхідно підбити підсумки проведеного дослідження, коротко наводячи найбільш важливі теоретичні положення, висновки аналізу та виявлені недоліки організаційної структури підприємства, що досліджується, а також основні напрямки запропонованих у розділі III вдосконалень.

У **додатках** подається бухгалтерська, статистична звітність підприємства, що досліджується.

Додаток 2.

Титульний аркуш курсової роботи

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ
ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
ІНСТИТУТ ТУРИЗМУ
Кафедра туризмознавства і туристичних
спеціалізацій**

КУРСОВА РОБОТА
з дисципліни „Управління підприємством”

на тему: _____

за матеріалами _____
(назва досліджуваного підприємства)

Виконав(ла) студент(ка)
курсу _____ групи _____
спеціальності 7.0504202

_____
(прізвище,ім'я,по-батькові)

Керівник:

_____
(прізвище,ім'я,по-батькові)

Івано-Франківськ
2011

Бланк завдання курсової роботи

ДИСЦИПЛІНА „Управління підприємством”

Спеціальність _____

Курс _____ група _____ семестр _____

ЗАВДАННЯ

на курсову роботу студента

(прізвище, ім'я, по-батькові студента)

Тема роботи _____

За матеріалами _____
(назва досліджуваного підприємства)

Термін подання _____

Зміст курсової роботи(план)

_____

Дата видачі завдання _____

Студент _____

Керівник _____

Додаток 4.1
Окремі економічні показники діяльності
підприємства.

№ з/п	Назва показника	Одиниці виміру	Звітний період		Відхилення (+/-)
1.	Валовий дохід в т.ч. доходи від експлуатації номерного фонду доходи від реалізації додаткових послуг	Грн. Грн. Грн.			
2.	Податкові платежі	Грн.			
3	Собівартість наданих послуг	Грн			
4	Чистий прибуток	Грн.			
5.	Середньо облікова чисельність працюючих	Чол.			
6.	Фонд оплати праці	Грн.			
7.	Середня заробітня плата	Грн.			
8.	Продуктивність праці	Грн.			
9	Рентабельність	%			
10.	Капітал підприємства в т. ч. власний капітал	Грн. Грн.			

Додаток 4.2

**Динаміка показників виконання
експлуатаційної програми готельного
господарства**

Показники	Одиниця виміру	Базовий квартал. рік	Звітний квартал. рік	Відхилен ня
Середня кількість місяців в експлуатації	одиниць			
Календарний термін	дні			
Фактична кількість ліжок-діб в експлуатації	одиниць			
Фактично надано ліжок-діб за квартал, рік	одиниць			
Середня завантаженість одного ліжка-місця за квартал, рік	л/дні			
Рівень завантаженості	%			
Середній тариф за одну послугу проживання	грн.			
Обсяг валової виручки	грн.			
У тому числі: доходи від експлуатації номерного фонду	грн.			
Доходи від реалізації додаткових послуг	грн.			
Інші доходи	грн.			

Додаток 5.
Інформаційні джерела до розділу II курсової роботи

1. Статут підприємства.
2. Штатний розпис.
3. Положення про підрозділ.
4. Посадові інструкції.
5. Баланс підприємства (форма № 1).
6. Звіт про фінансові результати (форма № 2).
7. Звіт про рух грошових коштів (форма № 3).
8. Звіт про власний капітал (форма № 4).
9. Інша статистична звітність відповідно до обраної теми.

Інформаційні джерела до економічної частини курсової роботи.

I. Форми статистичної та бухгалтерської звітності

1.1. Для великих готельних підприємств:	
1	Ф.№1 готель “Звіт про роботу готелю”
2	Ф.№1-послуги “Звіт про обсяг реалізацій платних послуг населення”
3	Ф.№3 торг “Звіт про товарообіг”
4	Штатний розклад підприємства
5	Ф.№2-“Звіт про фінансові результати та їх використання”
6.	Прейскурант цін на номерний фонд:
6.1	Для громадян України;
6.2	Для громадян СНД;
6.2	Для іноземних громадян
7.	Прейскурант цін на додаткові послуги
8.	Прейскурант цін на послуги підсобних підрозділів
9.	Договір оренди на житлові (нежитлові) приміщення
1.2. Для великих туристичних підприємств:	
1	Ф.№1-тур “Звіт про діяльність туристичної організації”
2	Штатний розклад підприємства
3	Ф.№2-“Звіт про фінансові результати та їх використання”
4	Договір оренди на житлові (нежитлові) приміщення
1.3.Для малих підприємств:	
1	Ф.№1-тур “Звіт про діяльність туристичної організації”
2	Ф-1 готель “Звіт про роботу готелю”
3	Ф-2 “Звіт про фінансові результати”
II. Прайс-листи на тури за основними напрямками (видами діяльності)	

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативна

1. Конституція України (Основний Закон України).
2. Господарський кодекс України. Прийнятий 16.01.2003.- К.: 2003.
3. ДСТУ 4268:2003 Національний стандарт України «Послуги туристичні. Засоби розміщення. Загальні вимоги»
4. ДСТУ 4269: 2004 Національний стандарт України «Послуги туристичні. Класифікація готелів. Загальні вимоги»
5. Правила користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг, затверджені Наказом Державної туристичної адміністрації України від 16 березня 2004 року № 19
6. Про захист прав споживачів: Закон України / Відомості Верховної Ради України. – 1991.

Навчально-методична

1. Агафонова Л. Г., Агафонова О. Є. Туризм, готельний та ресторанний бізнес: ціноутворення, конкуренція, державне регулювання: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л.Г Агафонов – К.: Знання України, 2002. –352 с.
2. Агеєва О. А., Акуленок Д. Н., Васильєв Н. М., Васянін Ю. Л., Жукова М. А. Туризм і готельне господарство: Підручник. / О.А.Агеєва – М.: Екмос, 2004. - 400 с.
3. Алейнікова Г. М. Організація та управління турбізнесом: Учб. посібник. / Г. М. Алейнікова - Х.: Олді-Плюс, 2005. - 184 с.
4. Александрова А. Ю. Міжнародний туризм: Підручник / А. Ю. Александрова. – М.: Аспект Прес, 2002. – 470 с.
5. Бабарицька В.К., Малиновська О.Ю. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення тур продукту

: Навч. посібник. / В.К.Барбарицька, О.Ю.Малиновська – К.: Альтерпрес, 2004. – 288 с.

6. Балабанова Л.В. Організація праці менеджера: Навч. посіб.- К.: Донецький державний університет економіки і торгівлі, 2004.

7. Бовыкин В.И. Новый менеджмент: управление предприятием на уровне высших стандартов теория и практика эффективного управления. / В.И. Бовыкин – М.: Экономика, 2005. – 368 с.

8. Бойдел Т. Как улучшить управление организацией. Пособие для руководителей. / Т. Бойдел - М., 2004. – 316

9. Васильченко В. С., Гриненко А. М., Грішнова О. А., Керб Л. П. УПРАВЛІННЯ ТРУДВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ. Навч. посіб. / В.С. Васильченко — К.: КНЕУ, 2005р. — 403 с. Тв.обкл.

10. Вітлінський В.В. Накопичення, ризик у менеджменті. – К.: Бофистен, 1996.

11. Виноградський М.Д., Виноградська А.М. Організація праці менеджера: Навч.посібн.- К.: Київський економічний інститут менеджменту, 2002 .

12. Воловець Я.В. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посіб. – К.: Алерта, 2005. – 199 с.

13. Волков Ю.Ф. Технология гостиничного обслуживания: учебник/ Ю.Ф. Волков. – Ростов н/Д: Феникс, 2005.

14. Гаврилюк С.П. Конкурентоспроможність підприємств у сфері тур бізнесу: Навч. посібник. / С.П. Гаврилюк – К.: КНТЕУ, 2006.

15. Гаранин Н.И., Булыгина И.Н. Менеджмент туристской и гостиничной анимации: Учеб.пособие. / Н.И. Гаранин – М.: Советский спорт, 2004. – 128с.

16. Гірняк О.М., Лазановський П.П. Менеджмент. Підручник для студентів вищих учбових закладів.-Львів: «Магнолія плюс», 2004.

17. Головка В.І. Фінансово-економічна діяльність підприємств: контроль, аналіз та безпека: Навч. посіб. – К.: Центр навч. літ., 2006. – 448 с.

18. Грідчіна М. В. Корпоративні фінанси (зарубіжний досвід і вітчизняна практика). – К.: МАУП, 2002. – 232 с.
19. Гроув З.С. Высокоэффективный менеджмент. – М.: Филдинг, 1996.
20. Друкер П. Эффективное управление, Экономические задачи и оптимальные решения. – М.: Фаир-Пресс, 1998.
21. Дайновський Ю.А. Ефективні рішення в мікроекономіці. 505 прийомів бізнесу. – Львів: Ініціатива, 1997.
22. Дзвінчук Д. Психологічні основи ефективного управління: Навчальний посібник – К.: ЗАТ „НІЧ ЛАВА”, 2000.
23. Дункан Д.У. Основоволагающие идеи в менеджменте: уроки основоположников. – М.: Бек, 1995.
24. Забродська Л.Д. Стратегія управління, реалізація стратегії: Навч. Пос. для студентів економічних спеціальностей / Л.Д. Забродська -Харків: Консол, 2004. (138-145)
25. Егоршин А.П. Управление персоналом..- Н.Новгород: НИМБ, 1999.
26. Іванова В.В. Планування діяльності підприємства: Навч. посіб. – К.: Центр навч. літ., 2006. – 472 с.
27. Іванов И. Н. Менеджмент корпорации [Текст]. / И.Н. Иванов – М.: «Инфра», 2006. – 234 с.
28. Качан Є.П. Управління трудовими ресурсами / Є.П. Качан: навч. посібник. - К.: Видавничий дім «Юридична книга», 2005. - 358с.
29. Котлер Ф. Боун Дж.Мейкез Дж. Маркетинг. Гостеприимство и туризм: Учебник для вузов. / Ф.Котлер – М: ЮНИТИ, 2006. – 318 с.
30. Кравченко Л.І., Горина І.О. Соціологія управління. / Л.І. Кравченко –К.: Видавничий дім «Вільямс», 2001. –608с.
31. Крамаренко Г.О. Фінансовий менеджмент: Підручник. – К.: Центр навч. літ., 2006. – 520 с.

32. Крамаренко В.І. Управління персоналом фірми: Навчальний посібник. / В.І. Крамаренко – Київ ЦУЛ, 2003. – 272 с.
33. Крамаренко В.І. Менеджмент. Навчальний посібник – К.: ЦУЛ, 2003.
34. Лозниця В. С. Психологія менеджменту: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2002.
35. Лук'янова Л. Г., Дорошенко Т. Т., Мініч І. М. Уніфіковані технології готельних послуг: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л.Г. Лук'янова – К.: Вища школа, 2001. – 236 с.
36. Мартиненко Н.М. Менеджмент фірми. – К.: МП «Леся», 1995.
37. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента. – М.: Дело, 1997.
38. Мунін Г.Б., Змійов А.О., Зінов'єв Г.О., Самарцев Є.В., Гаца О.О., Максимець К.П., Роглев Х. Й. Управління сучасним готельним комплексом: Навч. посіб./За редакцією члена – кор.. НАН України, д.е.н., професора Дорогунцова С.І. – К.: Ліра, 2005. – 520 с.
39. Монастирський Г. Л. Теорія організації: Навч. посіб. / Г.Л. Монастирський – К.: Знання, 2008. – 319 с.
40. Мошек Г.Є. Основи менеджменту. – К.: Київ. держ. торг.-екон. ун-т., 1998.
41. Нечаюк Л.І., Телеш Н.О. Готельно-ресторанний бізнес: Менеджмент: Навчальний посібник / Л.І. Нечаюк. К.: Центр Навчальної літератури, 2003. – 348с.
42. Осовська Г.В., Копитова І.В. Основи менеджменту – практикум. Навч. посібник.- К.: Кондор, 2005.
43. Правий В.В., Дятлов В.А. Основа кадрового менеджмента. М.: Дело, 1997.
44. Річард Р-Галагер. Власне мале підприємство – це просто: пер.з англ.- Львів „Сейбр-Світло”, 1995.
45. Свергун О.Ю. Психологія успіха, или как стать хозяином своей жизни. – М.: АСТ-ПРЕСС, 1999.
46. Сухарський В.С. Менеджмент (загальний з основами спеціального) / В.С. Сухарський. – Тернопіль: „Астон”, 2004.

47. Травин В.В., Дятлов В.А. Основы кадрового менеджмента / В.В. Травин, В.А. Дятлов. – М. : Дело, 1997.
48. Уткин З.А. Управление фирмой / З.А. Уткин. – М.: Акалис, 1996.
49. Уотермен П.Р. В поисках аффективного уединения (опыт лучших компаний). – М.: Прогресс, 1986.
50. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб. / С.Я. Салига, Н.В. Даций, С.О. Корецький, Н.В. Нестеренко. – К.: Центр навч. літ., 2006. – 274 с.
51. Фінанси підприємств: Підручник / Керівник авт. кол. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. 6-те вид., перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2006. – 551 с.
52. Щекін Г.В. Теорія та практика управління персоналом / Г.В. Щекін – К.: Просвіта, 2004. –296с.
53. Фишер П.Новичок в кресле шефа: пер.с нем.- М.: АО «Интер эксперт», 1995.
54. Хокард К., Коротков И. Принципы менеджмента: Управление в системе цивилизованного предпринимательства, 1996.

